

BETÆNKNING**Afgivet af Erhvervs- og Råstofudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at undersøge økonomiske fordele og ulemper for samfund og lønmodtagere ved indførelse af en mulighed for oprettelse af en Landskassestøttet frivillig arbejdsløshedsforsikring.

Undersøgelsen skal vedrøre både en fælles model for alle brancher samt en brancheopdelt model, og omfatte fagforeningernes holdning hertil. Undersøgelsen skal omdeles til Inatsisartut senest til EM2020.

Afgivet til forslagets 2. behandling

Erhvervs-og Råstofudvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Henrik Fleischer, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Múte Bourup Egede, Inuit Ataqatigiit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Hermann Berthelsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Aqqalu Jerimiassen, Atassut

Medlem af Inatsisartut Randi Vestergaard Evaldsen, Demokratiit

Medlem af Inatsisartut Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Tillie Martinussen, Samarbejdspartiet

1. Forslagets indhold og formål

Med forslaget vil Naalakkersuisut blive pålagt at undersøge økonomiske fordele og ulemper for samfundet og lønmodtagere ved indførelsen af en mulighed for oprettelse af en Landskassestøttet frivillig arbejdsløshedsforsikring.

I henhold til forslaget skal undersøgelsen behandle både en fælles model for alle brancher, samt en brancheopdelt model. Yderligere skal fagforeningernes holdninger inddrages. Undersøgelsen skal omdeles Inatsisartut senest EM2020.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under debatten af forslaget synes der, at fremspire en principiel enighed i Inatsisartut om, at det er et samfundsproblem med den relativt høje arbejdsløshed i Grønland. Der var ligeledes en politisk konsensus om, at den nuværende situation ikke var holdbar. Der var imidlertid ikke enighed om hvilke tiltag, der burde iværksættes for at afhjælpe situationen.

Under debatten blev, der ligeledes opfordret til at en eventuel undersøgelse også forholder sig til hvem, der kan blive medlem af en arbejdsløshedsforsikring, hvad det eventuel vil komme til at koste at være medlem, hvor længe man skal have lov til at være på dagpenge, og hvor stort et bidrag som skal komme fra det offentlige.

Det er en bred enighed under debatten om at en eventuel høring i forbindelse med undersøgelsen bør omfatte samtlige relevante interessenter, herunder øvrige fagforeninger, og således ikke blot SIK og GE.

Yderligere bliver det under debatten opfordret til at man ikke stirrer sig blind på den danske model, men at man undersøger og vurderer forskellige andre potentielle modeller for en organisering af en eventuel arbejdsløshedsforsikring.

3. Supplerende oplysninger om forslaget

I sit svarnotat oplyser Naalakkersuisut følgende:

”...at der i tråd med den politiske aftale om finansloven for 2019 er nedsat et tværfagligt samarbejde mellem arbejdsmarkeds-, social-, uddannelses og skatteområdet om projekt ”øget selvforsørgelse”, som bl.a. kigger på reform af overførselsindkomsterne herunder arbejdsmarkedsydelse. Anbefalingerne til reformer skal bl.a. hænge sammen med anbefalingerne for reformer af offentlig hjælp og beskæftigelsesfradrag, således at borgerenes incitament til aktive deltagelse bedst muligt understøttes.¹

Derudover bemærkes at en indførelse af et dagpengesystem vil medføre at der skulle oprettes administrationskontorer i landets 17 byer, samt eventuelt i visse bygder, at det vil kræve sagsbehandlere med en indgående forståelse af dagpengesystemet og det kommende tilhørende regelsæt, samt at det vil kræve udbygning af et nyt og stort administrationssystem til at håndtere sagerne.

---

¹ https://ina.gl/dvd/FM2019/pdf/media/2539511/pkt52_fm2019_bf33_akasse_sn_1beh_da.pdf

Det var på den baggrund Naalakkersuisuts umiddelbare vurdering, at det ikke er givet at det nuværende system kan udvides til at håndtere denne administrative og tekniske udfordring. Naalakkersuisut henledte derudover Inatsisartuts opmærksomhed på, at det ved en frivillig forsikring vil være en sammenhæng mellem lysten og viljen til at oppebære en arbejdsløshedsforsikring og sandsynligheden for at blive ramt af ledighed. Det er derfor tænkeligt, at der opstår en situation, hvor det kun er de borgere, som har en høj risiko for ledighed, som vil ønske- og ikke mindst har et incitament - at være medlem af en A-kasse.

3.1 Ændringsforslag fra Naalakkersuisut

Naalakkersuisut udtrykte ved forslaget 1. behandling, den opfattelse at en undersøgelse på baggrund af forslaget vil være ganske omfattende, og at en undersøgelse formentlig vil nå frem til konklusionen, at eventuelle fordele med indførelse af et dagpengesystem ikke nødvendigvis udlignes af ulemperne. Naalakkersuisut indstiller på dette grundlag, at Inatsisartut ikke tilslutter sig i den foreliggende form, og fremsætter på denne baggrund følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at en frivillig arbejdsløshedsforsikring tages til efterretning i det videre tværfaglige samarbejde om øget selvforsørgelse, der undersøger arbejdsstyrkens incitamenter for at være aktive deltagere på arbejdsmarkedet fremfor at være på passiv forsørgelse. Arbejdet skal munde ud i en række anbefalinger for en mere nutidssvarende ordning for arbejdsmarkedsydelse for ledige borgere.”

3.2 Ændringsforslag fra Erhvervsudvalget

Udvalget finder anledning til fremsætte ændringsforslag. Dette begrundes blandt andet med det forhold, at ændringsforslaget fra Naalakkersuisut anvender udtrykket *”tages til efterretning”*. Ændringsforslaget synes, derudover at være for sprogligt og indholdsmæssigt passivt. Udvalget finder på den baggrund anledning til at fremsætte nedenstående ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at muligheden for oprettelsen af en frivillig arbejdsløshedsforsikring inkorporeres og vurderes, i forbindelse med Naalakkersuisuts analysearbejde, der undersøger og klarlægger borgernes incitamenter for øget selvforsørgelse og en aktiv deltagelse på arbejdsmarkedet. Arbejdet skal munde ud i en række konkrete anbefalinger om tilrettelæggelsen af en arbejdsmarkedsydelse, der fremmer aktiv deltagelse på arbejdsmarkedet. Arbejdet skal ligeledes klarlægge, fordele og ulemper, samt hvorvidt der er grundlag for at oprette en frivillig arbejdsløshedsforsikring. Resultatet af analysen skal omdeles til Inatsisartut senest til EM2020.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget finder anledning til supplerende at bemærke, at såfremt arbejdsmarkedsydelsen skal finansieres med bidrag fra det offentlige, er det grund til at undersøgelsen også afdækker hvad forskellen rent økonomisk vil betyde sammenlignet med den nuværende situation, hvor dagpenge udbetales fra det offentlige.

4.1 Forslagets økonomiske konsekvenser

Forslagsstiller har i forslaget beskrevet de økonomiske konsekvenser ved en eventuel vedtagelse af forslaget. Udvalget finder ikke anledning til at anlægge en anden vurdering.

5. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller udvalgets Ændringsforslag til vedtagelse

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Henrik Fleischer
Formand

Hermann Berthelsen

Múte B. Egede
Næstformand

Aqqalu Jerimiassen

Randi V. Evaldsen

Peter Olsen

Tillie Martinussen